

Wij zijn een gemeenschap van gelovigen, door Jezus Christus geroepen en met Hem verbonden. Wij geloven dat Jezus Christus op aarde gekomen is en gestorven is voor onze zonden. In gehoorzaamheid aan Gods Woord en gedreven door de Heilige Geest willen wij met hart en handen Zijn volgelingen zijn en dat ook uitstralen naar anderen toe.

Hervormde Gemeente Emelo

Kerkelijk Centrum

Jeugdkant 16

3851 LE Ermelo

www.hervormd-ermelo.nl

Commissie GemeenteOpbouw

ds. Roelof de Wit

Wilma Zwanenburg

Robert Mazier

Sjaak van Tilburg

Kerkelijk Centrum - Jaarthema 2021-2022

7 studies voor gebruik in bijbel- en gesprekken of persoonlijke reflectie

Introductie

Een nieuw seizoen van kerkenwerk ligt voor ons. We hopen op een seizoen waarin we elkaar weer meer kunnen ontmoeten 'van aangezicht tot aangezicht' om het bijbels te verwoorden. In de kerkdienst maar ook daarbuiten in kringen en op de koffie.

Het thema van dit jaar is 'Zoals Jezus'. Jezus is ons grote voorbeeld. Maar is het wel realistisch om te zeggen dat we 'moeten' worden als Jezus? Ik zou het graag willen nuanceren. We worden uitgenodigd om te worden zoals Jezus, want God dwingt niet. De bijbel spreekt op vele plaatsen over het worden 'zoals Jezus' en gebruikt daar verschillende woorden voor. In Romeinen (8:29) staat dat we 'er toe bestemd zijn om aan het beeld van Zijn Zoon gelijkvormig te zijn.' 2 Korinthe (3:18) spreekt over 'veranderd worden naar Zijn luister'. 1 Johannes (1:17b) zegt: 'want zoals Hij is, zijn ook wij in deze wereld'. Interessant om dus een seizoen bij stil te staan.

De opzet is een themadienst met verwerkingsmateriaal voor gebruik in kringen of individueel. Je zult merken dat de gespreksvragen en praktijk opdrachten vaak gerelateerd zijn aan je gevoel. Nu is ons geloof niet gebaseerd op ons gevoel, maar op de feiten van God als Schepper en Jezus z'n kruis en opstanding. God originele doel met de mens is om met Hem in relatie te staan. En we weten allemaal dat een relatie zonder gevoel een koude bedoeling wordt. Om een voorbeeld te noemen, de term 'verstandshuwelijk' klinkt ons niet positief in de oren. God wil dus een persoonlijke relatie met jou en mij en daar hoort gevoel bij. In de bijbel zien we genoeg voorbeelden van mensen die een echte gevoelsrelatie met God hebben. David richt zich in de psalmen vaak hartstochtelijk tot God, zowel in goede als in slechte dagen. Mozes spreekt met God 'van aangezicht tot aangezicht, zoals een man met een vriend spreekt'.

Ik hoop dat de studies (waarvan de meeste geschreven zijn door ds. de Wit) je inspireren en dat de praktijkopdrachten je helpen om in dieper contact met God te komen. De Westminster belijdenis zegt het zo: Wat is het voornaamste doel van het leven van de mens? God verheerlijken en eeuwig van Hem genieten. Een gezegend tijd toegewenst.

Sjaak van Tilburg (namens cie GemeenteOpbouw)

Bijlage 3 - Het Levensgebed

(prayer of examen)

Neem (minstens) één keer per dag tijd voor het levensgebed.

Wordt stil en luister naar je binnenkant, probeer je bewust te worden van je gevoelens. Dat is niet altijd makkelijk, daarom is het goed hier even tijd voor te nemen, tot rust te komen in afzondering. Wees je bewust van Gods aanwezigheid.

Blik dan terug op de voorbije tijd (dag of dagdeel) en stel jezelf 3 vragen:

1. Wat gaf mij vreugde vandaag?
Dank God voor wat hierbij in je gedachten komt
2. Wat ging er vandaag niet zo goed of wat waren niet zulke fijne momenten?
Het gaat niet om de feiten in eerste instantie maar om bij je gevoel te blijven.
Vraag God om vergeving
3. Kijk naar morgen
Door het danken en het vragen om vergeving, groeit je inzicht in wat zich in het diepste van je leven afspeelt: leven en dood, licht en duisternis, aanwezigheid en afwezigheid. Wat doe je met die inzichten? Mogelijk kan je er aandachtspunten of voornemens uit destilleren waar je de komende tijd werk van wilt maken. Breng deze bij God en vraag om Zijn hulp.

Je kunt ze eenvoudig onthouden door de 3 woorden: Dank, Sorry, AUB.

Heer Jezus Christus, Zoon van God, ontferm u over mij

U zegt: komt tot inkeer

U zegt: kom naar mij

U zegt: maak je geen zorgen

U zegt: jullie licht moet schijnen

U zegt: mijn vrede geef ik jullie

U zegt: houd je aan mijn geboden

U zegt: ik was een vreemdeling

U zegt: vrienden noem ik jullie

U zegt: jullie hebben iet meer dan mijn genade nodig

U zegt: ik kom spoedig terug

Heer Jezus Christus, Zoon van God, ontferm u over mij

Bijlage 2 - Het Drie-eenheid gebed

Almachtige Vader, schepper van hemel en aarde,
richt u Koninkrijk op onder ons

Here Jezus Christus, Zoon van de levende God
wees mij zonder genadig

Heilige Geest, adem van de levende God
vernieuw mij en heel de wereld

Beeld van God

1

Preek: 19 september 2021

Schriftlezing: Genesis 1:26-31 | Kolossenzen 1:15-20

Schepping

De mens is naar het beeld van God geschapen (Gen. 1,26). Van de dieren wordt dit niet gezegd. Zij worden geschapen 'naar hun aard'. De mens echter wordt geschapen 'naar Gods beeld'. De mens neemt daarom een aparte positie in binnen het geheel van de schepping. Voordat de mens geschapen wordt hoor je een zelfberaad van God: Laat ons mensen maken. Bovendien: als de mens geschapen is, dan zegt God niet dat het goed was (zoals op andere scheppingsdagen), maar zelfs dat het 'zeer goed was'. De schepping van de mens is dus een verhaal apart. Hij heeft een uitzonderlijke positie. Psalm 8 zegt: U hebt hem bijna een god gemaakt, hem gekroond met glans en glorie.

Beeld

Wat betekent het dat de mens naar Gods beeld is gemaakt? Lijkt hij daarmee op God? Je moet hierbij niet denken aan uiterlijke kenmerken. Zoals de dieren naar hun aard gemaakt zijn, d.w.z.: zij verwijzen alleen naar zichzelf, zo is de mens gemaakt naar het beeld van God: verwijzend naar God dus. In de oudheid representeerde een beeld de godheid. De mens is als het ware een vertegenwoordiger, ambassadeur van God op aarde; een teken van Hem. In het beeld ontmoet je iets van God zelf.

In dit alles wordt duidelijk dat je als mens in *relatie* staat met God. Al vanaf het begin heeft God gewild dat er wezens waren waar Hij een relatie mee kon hebben. God spreekt tot Adam. Hij doet dat met de overige schepselen niet. Het spreken van God vraagt om een antwoord: door zijn spreken zijn wij *ver-antwoord-elijk*: voor elkaar, voor de schepping en voor de omgang met onze Schepper. In Hem vinden we onze oorsprong en we zijn geroepen om met Hem te leven, en op die manier zijn beeldrager in deze wereld te zijn.

Zonde

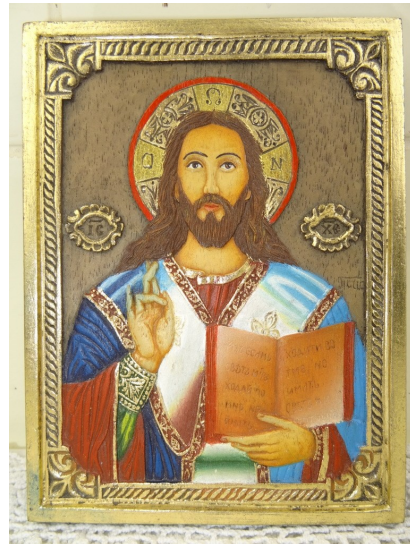
Door de zonde is het beeld beschadigd. Onze roeping: God representeren op aarde, blijft weliswaar staan, maar het lukt ons niet meer. De mens wil God niet representeren, maar zet zichzelf in het middelpunt; hij wil zelf god zijn. Dat werkt in alles door: de band met God is verstoord, onderlinge relaties zijn beschadigd, en ook faalt het representeren van God.

Pogingen om tot herstel te komen met één persoon (Noach), en vervolgens één volk (Israël) lopen ook op teleurstelling uit. Dan komt God in Christus zelf naar zijn schepping. Ook Hij wordt beeld van God genoemd (Kol.1,15; 2 Kor.4,4).

Jezus

Jezus laat ons niet *iets* van God zien, Hij laat ons het diepste van God zien: Hij is de ultieme beelddrager van God. Niemand heeft ooit God gezien, maar de enige Zoon, die zelf God is, die aan het hart van de Vader rust, heeft Hem doen kennen (Joh.1,18). Aan Hem kunnen we zien wie God is; en hoe Hij het leven bedoeld heeft. Vol liefde, vol barmhartigheid, goedheid en waarheid.

Christus is gekomen om het geschonden beeld te herstellen. En het is Gods verlangen om ons mensen te herstellen naar het beeld van zijn Zoon (Rom.8,29). Zo kunnen we weer Gods beelddrager zijn: Hem vertegenwoordigen op aarde, door om te zien naar de medemens, zorg te dragen voor zijn schepping, verzoening te brengen, om liefde te delen en (in liefde) de het goede nieuws te verkondigen.

Icoon

Christus is het beeld van God (Kol.1,15). In het Grieks staat er het woord eikoon. Ons woord icoon is daarvan afgeleid. In de oosters orthodoxe traditie van de kerk gebruikt men iconen. Het idee erachter is dat als we aandachtig kijken naar en mediteren over de persoon van Jezus Christus we innerlijk geraakt en veranderd zullen worden. En wij allen, die met onbedekt gezicht de heerlijkheid van de Here als in een spiegel aan-

Bijlage 1 - Het Jezus gebed

Heer Jezus Christus, Zoon van God, ontferm u over mij

- U bent de messias
- U bent het lam van God
- U bent de bruidegom
- U bent Gods mysterie
- U bent de Mensenzoon
- U bent de goede herder
- U bent Gods evenbeeld
- U bent de hoeksteen
- U bent de hogepriester
- U bent het licht voor de wereld

Heer Jezus Christus, Zoon van God, ontferm u over mij

- U bent eeuwig
- U bent goed
- U bent wijs
- U bent almachtig
- U bent barmhartig
- U bent rechtvaardig
- U bent liefdevol
- U bent nederig
- U bent heilig
- U bent alomtegenwoordig

Heer Jezus Christus, Zoon van God, ontferm u over mij

- U bent mens geworden
- U geeft onderricht
- U geneest
- U hebt geleden
- U bent gestorven aan het kruis
- U bent opgestaan uit de dood
- U bent naar de hemel gegaan
- U geeft uw Geest
- U pleit voor ons
- U komt terug

Gespreksvragen

1. Geef ruimte voor stilte en na een paar minuten, geef de mogelijkheid dat ieder kring lid kan delen wat er voor hem/haar uitsprong in de lezingen en toelichting.
2. Karaktervorming is een langdurig en pijnlijk proces. Het is misschien wel te vergelijken met het slijpen van een diamant. Vaak gaat het gepaard met een pijnlijke of moeilijke periode in je leven. Deel met elkaar waarin jouw karakter gevormd is? Hoe was dat?
3. Hoe zou jij je relatie met Jezus omschrijven? Ook als leerling of anders? Deel wat als eerste in je opkomt
4. Wat zijn 'oefeningen' die jij doet om geestelijk in goede conditie te blijven? Deel met elkaar zodat je elkaar ook kunt inspireren. Maar erken dat ieder mens verschillend is en wat voor de één werkt, werkt niet voor iedereen werkt.

Bidden & danken

- Dank God voor de Heilige Geest die niet ophoudt ons te richten op en vormen naar Christus
- Bid dat Christus meer zichtbaar mag worden in je leven en zo ook naar je omgeving toe
- Bid dat Christus meer zichtbaar mag worden in de kerk en zo ook in de buurt

Praktijk

- ♦ Misschien ken je ze nog wel: Vroeger had je armbandjes met daarop de letters WWJD: *What Would Jesus Do?* Een hulpmiddel om je in je doen en laten te laten leiden door Christus. Iets dergelijks zegt Paulus ook: 'Laat Christus' woorden in al hun rijkdom in u wonen' (Kol.3,16). Kies aan het begin van de dag een woord van Jezus, maak je dat eigen, en probeer dat die dag toe te passen; in situaties waarin je terecht komt; bij mensen die je ontmoet. Probeer voor hen 'een Christus' te zijn, om zo 'een goede geur van Christus' te verspreiden (2 Kor.2,14). Er zijn in het evangelie heel veel woorden van Jezus, je kunt denken aan bijvoorbeeld: goedheid, barmhartigheid, nederigheid etc. Kier er een, mediteer en bid om de leiding van de Heilige Geest gedurende de dag.

schouwen, worden van gedaante veranderd naar hetzelfde beeld (1 Kor.3:18 HSV). Met andere woorden, als we meer naar Jezus gaan kijken, hoe Hij handelde, wat Hij deed, hoe Hij met mensen omging enz., dan zullen wij zelf - op den duur - meer worden als Jezus.

Gespreksvragen

1. Geef ruimte voor stilte en na een paar minuten, geef de mogelijkheid dat ieder kring lid kan delen wat er voor hem/haar uitsprong in de lezingen en toelichting.
2. Wat betekent het voor jou dat je geschapen bent naar Gods beeld?
3. Andersom: wat is, als beelddrager van God, jouw beeld van God? Zie je Hem als iemand op afstand, als Vriend, als Vader, of iemand die je beoordeelt?
4. Hoe zou jij je relatie met God omschrijven? Welke aspecten vind je moeilijk? Welke aspecten maken je blij?
5. Kun jij met je gevoel terecht bij God? Wat maakt dat moeilijk of niet?
6. Jezus is de perfecte beelddrager van God. Welke karaktertrekken van Hem zou je graag meer in je eigen leven zien? Wat kun jij leren van hoe Hij zijn relatie met God vormgaf?
7. De Israëlieten wilde zelf een beeld maken van God, hun eigen beeld (o.a. het gouden kalf). Herken je dit bij jezelf, dat je wilt dat God zus of zo is? Wat is een goede antidote daartegen?

Danken & bidden

- Dank God voor het geweldige voorrecht dat Hij een relatie met je wil!
- Neem de tijd om je erover te verwonderen dat Jezus de zichtbare gestalte in ons midden is van de onzichtbare God.
- Heb je nog geen relatie met God, of twijfel je, vraag iemand om met je hiervoor te bidden.
- Bid dat je meer op Jezus mag gaan lijken en dat Hij je helpt bepaalde praktijken van Jezus te integreren in je (dagelijks) leven.

Praktijk

- ♦ Zoek (op internet) een icoon, en mediteer over wie Christus voor je is.
- ♦ Probeer komende weken ook in die moeilijke collega iets van het beeld van God te herkennen. Welke positieve eigenschap van hem of haar kun je linken aan hoe Jezus handelde?

Gods scheppingsplan en Gods herstelplan 2

Preek: 10 oktober 2021
Schriftlezing: Genesis 3:8-9 | Efeze 1:1-14

Verlangen

Mensen zijn verlangende wezens: we hopen op dit en zien uit naar dat. Het is best lastig, ook als christen, om in je denken te schakelen van je *eigen* verlangen naar het verlangen van *God*. Want ook Hij heeft verlangens. Dat zijn we vaak kwijtgeraakt. Zelfs in ons gebed gaat het vaak over onze eigen verlangens. De kerk is er (ook) om ons weer bewust te maken van Gods verlangens. Wat verlangt God nu eigenlijk? Wat is zijn droom? Als je beseft dat Gods verlangen alles te maken heeft met ons mensen, dan zou ons hart toch sneller moeten gaan kloppen. Want ons leven komt pas tot zijn bestemming als we weten wat die bestemming is. Het doel van ons leven is dat Gods verlangen ook ons verlangen wordt.

Gods plan

Gods plan is groter dan mensen redden alleen. God had al een plan voor de zondeval. Daar houdt Hij nog altijd aan vast. De redding van mensen door het lijden en sterven van Jezus Christus (Gods herstelplan) is er om dat oorspronkelijk plan (Gods scheppingsplan) mogelijk te maken.

Gods boek vertelt ons over het verlangen van God. Het wonder is dat wij mensen daarin betrokken worden: om te leven in relatie met Hem. Maar de mens kwam tegen God in opstand. Gods plan raakte verstoord. We noemen dat 'de zondeval'. Door onze ongehoorzaamheid aan God is het beeld van God in ons beschadigd geraakt. Daarmee kunnen we als mens niet meer voldoen aan onze roeping. Dat werkt in alles door: de band met God is verstoord, onderlinge relaties tussen mensen zijn beschadigd en ook falen we in het representeren van God op aarde.

God zoekt

Door de zondeval kwam het kwaad in de wereld. Maar God zoekt de mens op: waar ben je? (Gen.3,9) God wil ons niet kwijt. Hij gaf zond zijn Zoon, die redding brengt. Christus droeg onze schuld weg, en overwon de macht van

strijdt zonde niet alleen door de straf erop te betalen. Hij betreft mensen bij het spoor van gehoorzaamheid dat Hij trekt. Hij leert mensen sterven aan hun eigen begeerten en angsten, en opstaan in een nieuw leven. Hij maakt leerlingen, die op hun beurt anderen leerling moeten maken. Leerling ben je wanneer je Jezus navolgt, of als je degenen navolgt die Jezus volgen. In deze weg leren gelovigen karakteristieke eigenschappen van Jezus overnemen. Zowel voor de eigen identiteit als gelovigen, als ook voor uitwerking op de omgeving is deze karaktervorming van belang.

Karaktervorming is dus vooral het karakter van Jezus krijgen. Zelfverloochening is daarbij een belangrijk woord. Dat gaat gepaard met strijd. Of in het beeld dat Paulus regelmatig gebruikt: een wedstrijd (o.a. Fil.3:14). Sport vraagt om inspanning, afzien en volhouden. Het is geen hobby (zoals joggen op zaterdagmorgen). Daarbij mogen wij kijken naar anderen (Hebr.11), maar letten we vooral op Jezus en zijn volharding (Hebr.12:2). Opdat Hij zichtbaar wordt in ons. Christelijke karaktervorming is gelijk-worden aan Jezus Christus. Dit betekent: afsterven aan de zonde en opstaan in een nieuw leven. Het betekent ook: zelfverloochening, met het oog op de redding van de ander. Alleen door deze karaktervorming kunnen we de krachten van de wereld weerstaan, en zijn we bruikbaar als instrumenten in Gods hand.

Zichtbaar

Dat door de Geest veranderde karakter wordt vervolgens zichtbaar aan de buitenkant. Je krijgt meer geduld, je hoeft niet altijd te winnen, je raakt bewogen met je medemens in nood enzovoort. Paulus somt het mooi op in de brief aan de Kolossenzen. Hij gebruikt het voorbeeld van kleding aantrekken. 'Kleedt u zich dan, als uitverkorenen van God, heiligen en geliefden, met innige gevoelens van ontferming, vriendelijkheid, nederigheid, zachtmoedigheid en geduld. Verdraag elkander en vergeef de een de ander, als iemand tegen iemand anders een klacht heeft; zoals ook Christus u vergeven heeft, zo moet u ook doen. En kleedt u zich bovenal met de liefde, die de band van volmaaktheid is.' (Kol.3,12-14)

Wat daarbij kan helpen is... 'de vrede van God laten heersen in je harten', 'dankbaar zijn', en 'het woord van Christus in rijke mate in je laten wonen' (Kol.3,15).

Karaktervorming

Het is Gods verlangen om herstel en vernieuwing te brengen: ons gelijkvormig maken aan het beeld van zijn Zoon (Rom.8:29; 2 Kor.3:18). Je zou Hem beeldhouwer kunnen noemen. Dat is een vakkundig en geduldig werk. Het is geen zachtzinnig proces. In het vorige hoofdstuk ging het daar al over: het is schaven en schuren, tot gaandeweg steeds meer duidelijk wordt hoe wij bedoeld zijn. Zo geldt dat ook voor ons leven. Ons hart kan verhard zijn, en ons karakter hoekig. Zo zie je dat ook bij Bijbelse figuren, hoe God jarenlang aan hen schaaft en schuurt; soms met harde hand. De arrogante en verwen- de Jozef wordt een goede leider; niet alleen in zijn familie, maar ook van het Egyptische en Joodse volk. De opvliegerige Mozes wordt de meest zacht- moedige man genoemd enz.

In zeker zin gold dat ook voor Jezus. Hij leert gehoorzaamheid tijdens zijn leven op aarde (Hebr.5:8). Aan het begin van zijn weg op aarde werd Hij ver- zocht in de woestijn. Na zijn doop wachtte Hem geen doopfeest, maar moest Hij leren vertrouwen op zijn Vader (Mat.4:1).

Leerling

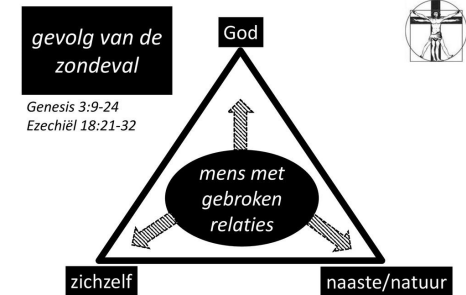
Als volgeling van Jezus ben en blijf je zijn leerling. In de evangeliën, en zeker in dat van Mattheüs, is het leerling-zijn een belangrijk thema. Het Mattheüs- evangelie is een oefenboek, om de opvattingen, eigenschappen en gewoon- ten van de Meester. Cruciaal in het Mattheüs-evangelie is de Bergrede. De- ze staat op een strategische plaats: net na het roepen van de eerste leer- lingen. Aan het einde van het evangelie wordt op deze rede teruggegrepen, wanneer Jezus zijn leerlingen laat samenkomen in Galilea, op de berg waar Hij hen bevelen had gegeven (Mat. 28:16). Ondanks hun falen kunnen de leerlingen, dankzij de opstanding van de Gekruisigde, terug naar het begin, om zich te oefenen in de lessen van de Bergrede.

Jezus geeft in de zaligsprekingen, aan het begin van de Bergrede, een karak- terisering van de leerlingen. Zij kenmerken zich niet door grote en dappere dingen, maar veeleer door nederigheid en zuiverheid. Leerling-zijn van Jezus betekent hier op aarde vaak veel verdragen. De wereld is in de Bergrede helemaal in het vizier. 'Jullie zijn het licht in de wereld' (Mat.5:14). Let op: Jezus zegt niet: jullie moeten het licht zijn.

Volgen

Jezus zet een spoor uit voor zijn volgelingen, waarin zij kunnen gaan. Hij be-

het kwaad. Maar dat was niet Gods oorspronkelijke plan met de mens. De mens is niet geschapen om ge- red te kunnen worden van zijn zonde- den. Hij is geschapen als Gods beelddrager. Gods scheppingsplan is niet vervallen door de zonde. Gods reddingsplan is er om Gods scheppingsplan te kunnen verwe- zenlijken. Gods reddingsplan is niet zijn einddoel. Gods reddingsplan is het middel om ons te brengen tot het verlangen van God. Het kruis is de overbrugging naar Gods oorspronkelijke verlangen. God redt ons om ons te plaatsen op de weg van zijn scheppingsplan. Vergeving is geen eindpunt, maar een startpunt: We moeten de last van de zonde van ons afwerpen en vastberaden de wedstrijd lopen die voor ons ligt (Hebr.12:1; vgl. Hebr.10:19- 22).

Herstel

God is bezig om ons mensen te maken naar het beeld van zijn Zoon (Rom.8,29; 2 Kor.3,18). Zo zijn wij gemaakt, en zo wil Hij ons herstellen. Daar gaat Hij mee door, totdat zijn Zoon op aarde terugkomt. Dan zal zijn verlan- gen werkelijkheid worden. Tot die tijd blijft Hij daarmee bezig: het is 'work in progress'. Het is Gods verlangen dat wij in Christus tot volle bloei zullen komen (Ef.4,13). Dan zullen we, samen met alle heiligen, de lengte, breedte, hoogte en diepte kunnen begrijpen, ja de liefde van Christus kennen, die alle kennis te boven gaat, opdat u zult volstromen met Gods volkomenheid (Ef.3,18-19). Daarin komt Gods scheppingsplan aan het licht: ... om voor al- len in het licht te stellen hoe het mysterie dat in alle eeuwen verborgen was in God, de schepper van het al, werkelijkheid wordt (Ef.3,9).

Scheppingsplan

Wat is dan Gods scheppingsplan? Iets daarvan klinkt door in de woorden van Paulus: In Christus heeft God, voordat de wereld gegrondvest werd, ons vol liefde uitgekozen om voor Hem heilig en zuiver te zijn, en Hij heeft ons naar zijn wil en verlangen voorbestemd om in Jezus Christus zijn kinderen te worden (Ef.1,4-5). Het gaat dus allereerst om te leven in relatie met Hem,

als zijn kinderen. En ook om levend in relatie met Hem zijn beeldrager te zijn (zie de vorige studie). Voor de grondlegging van de wereld, voor de zondeval dus. En de zondeval doet niets af aan Gods scheppingsplan. God haalt ons uit de diepe afgrond op om ons te brengen tot de hoogte van Hem. Tot eer van de grootheid van Gods genade, ons geschonken in zijn geliefde Zoon (Ef.1,6). Het doel van ons leven is om Hem te verheerlijken en in vrede met elkaar te leven.

Koningschap

In elk mens die zich bekeert komt iets van het Koninkrijk van God: je leeft onder zijn heerschappij. Het doel is dat wij uiteindelijk met God zullen leven, in heerlijkheid. Wanneer Christus, uw leven, verschijnt, zult ook u, samen met Hem, in luister verschijnen (Kol.3,4). Dan zullen de rechtvaardigen in het Koninkrijk van hun Vader stralen als de zon, zegt de Zoon (Mat.13,43), die zelf straalde in heerlijkheid (Mat.17,2). Meer nog: We weten dat we aan Hem gelijk zullen zijn wanneer Hij zal verschijnen (1 Joh.3,2). En dat we met Hem regeren: Ik bestem jullie voor het koningschap, zoals mijn Vader mij voor het koningschap bestemd heeft, belooft Jezus (Luk.22,29). Wie overwint zal samen met mij op mijn troon zitten (Opb.3,21). Dat is al in het Oude Testament beloofd: Dan zullen de heiligen van de hoogste God het Koningschap ontvangen, en zij zullen het koningschap altijd behouden – voor eeuwig en altijd (Dan.7,18). Een koninkrijk van priesters zul je zijn, een heilig volk (Ex.19,6; vgl. 1 Pt.2,9). Zo bouwt God zijn Koninkrijk, door ons heen. Het is goed om te beseffen: wij bouwen het Koninkrijk niet, Hij bouwt het, in ons en door ons.

Gespreksvragen

1. Geef ruimte voor stilte en na een paar minuten, geef de mogelijkheid dat ieder kring lid kan delen wat er voor hem/haar uitsprong in de lezingen en toelichting.
2. Wat zijn jouw verlangens? Herken je het dat je meer bezig bent met je eigen verlangens dan met Gods verlangens?
3. Wat is voor jou het verschil tussen Gods reddingsplan en Gods scheppingsplan? Wat betekent Gods scheppingsplan voor jou? Welke rol, denk je, mag jij spelen in Gods scheppingsplan? Wat betekent het concreet dat je leeft onder zijn heerschappij?
4. Na de schepping van Gods volmaakte wereld ging het al snel mis. Wat is

Levende brieven

7

hoe wordt Christus in ons zichtbaar?

Preek: 20 maart 2022

Schriftlezing: Jeremia 35 | 2 Korinthe 3:1-3 | Kolossenzen 3:12-17

Onwetendheid

Wij leven in een tijd waarin steeds meer mensen weinig van het evangelie weten. De naam van God kennen ze alleen als een verzuchting OMG! Van de Bijbel kennen ze wel wat verhalen, maar daar blijft het vaak bij. Wat het betekent om volgeling van Jezus te zijn, dat hebben weinig mensen geleerd. Het beeld dat ze vooral van de kerk hebben is dat het gaat om allerlei ingewikkelde regels, dat er van alles niet mag; dat christenen schijnheilige mensen zijn. Kerkmensen zijn hypocriet en veroordelend. Kortom, het *imago* van de kerk is niet best. Lange tijd heeft de kerk als *unique selling point* zich ook gericht op de moraal, en deze ook aan anderen opgedrongen. Dat heeft veel weerstand opgeroepen.

Zichtbaar evangelie

Nu kun je van de weeromstuit alle nadruk leggen op Gods liefde, dat Hij iedereen accepteert zoals hij is; dat je oké bent en nog meer. Je kunt het opgeheven vingertje verbannen. Dat past goed bij onze cultuur van tolerantie. Maar het is de vraag wat je daarmee bereikt.

Juist in onze tijd is het van essentieel belang hoe je als christen leeft. Steeds meer mensen hebben maar beperkt beeld van wat het christendom inhoudt. Maar christenen komen ze wel tegen. Zijn zij leesbare brieven van Christus (2 Kor.3,3)? Is aan hen te zien en te merken wat het betekent om met Jezus verbonden te zijn? Anders gezegd: er wordt op je gelet! Dat betekent ook: het gedrag van een volgeling van Jezus doet er blijkbaar toe.

De vraag hoe we als christenen leven wordt daarmee steeds relevanter. Daarom willen we hier met elkaar over nadenken: op welke manier krijgt dat gestalte in ons? Hoe wordt Christus zichtbaar in de kerk en in de gelovigen? Hoe zijn wij met Jezus, en hoe worden wij als Jezus? Want om Hem gaat het; niet om allerlei regeltjes. Lukt het om dat duidelijk te maken?

gen en toelichting.

2. Ervaar jij dat er anders naar je gekeken wordt (op je werk, in je buurt, op school, in je familie) omdat je bij Christus hoort?
3. Welke 'lusten' ervaar je in het volgen van Jezus?
4. Welke 'lasten' ervaar je in het volgen van Jezus?
5. Hoe kan het een eer zijn om te lijden voor het geloof? (Vgl. 1 Pt.2,20; 3,14; 4,13)
6. 'Ze hebben Mij vervolgd, ze zullen ook jullie vervolgen', zegt Jezus. Wat kan jij doen om je hierop voor te bereiden? Deel ideeën met elkaar.

Bidden & danken

- Dank God voor de vrijheid die we in Nederland hebben om te geloven
- Bid voor de vervolgte kerk (zie www.opendoors.nl voor actueel gebedspunt)
- Bid dat je staande mag blijven bij weerstand, discriminatie of vervolging

Praktijk

- ◆ Als er weerstand komt tegen Jezus en het christelijk geloof, is het belangrijk dat je een aantal sleutelverzen van de bijbel uit je hoofd kent. Probeer deze week een aantal Bijbelverzen te memoriseren. In bijlage 4 vind je een aantal Bijbelteksten over Gods beloften.

volgens jou de kern daarvan?

5. God zocht Adam en Eva op, God zoekt ook jou op, Hij wil contact. Hoe reageer jij op deze uitnodiging? Zijn er gebieden waar je in zou willen groeien in je relatie met God?
6. Wat heb je nodig om vastberaden de wedstrijd te lopen die voor je ligt (Hebr.12:1)?
7. Praat met elkaar door over de stelling: wij bouwen het Koninkrijk niet, Hij bouwt het, in ons en door ons. Wat is dan onze rol?

Danken & bidden

- Dank God dat Hij vasthoudt aan zijn scheppingsplan.
- Bid dat Gods verlangen steeds meer ook jouw verlangen zal worden.
- Bedank God opnieuw dat Hij niet opgaf en jou gevonden heeft.
- Bid voor één of twee mensen waarvan je weet dat ze moeite ervaren in hun relatie met God of die nog niet op zijn uitnodiging op herstel van relatie zijn ingegaan.
- Bid dat God je helpt jouw rol in zijn scheppingsplan verder te ontdekken en vorm te geven.

Praktijk

- ◆ Schrijf een brief aan God waarin je je verlangen opschrijft. Wees daarin eerlijk en oprecht wat ten diepste in je leeft. God wil die intimiteit met jou.
- ◆ Denk deze week na over jouw rol in Gods scheppingsplan. Waar in gezin, kerk en maatschappij roept Hij jou om actief te zijn? Bespreek dit met God

Brueghel Jan II - 'God creating'

In Christus zijn

3

tussen reeds en nog niet

Preek:	31 oktober 2021
Schriftlezing:	Johannes 15,1-8 Galaten 2,15-21

Identiteit

'Ikzelf leef niet meer, maar Christus leeft in mij' (Gal.2,20). Met deze woorden geeft Paulus aan wat het geloof voor hem betekent: hij is niet langer (van) zichzelf, zijn identiteit is Christus geworden. Hij leeft met Hem, en Christus leeft in Hem. Dat is niets minder dan een nieuwe schepping (2 Kor.5,17). Zo ben je voor God helemaal nieuw. Net zo nieuw als Jezus na zijn opstanding. Door het geloof delen Jezus' volgelingen in het nieuwe leven dat Christus in kruis en opstanding tot stand heeft gebracht. Door de verbondenheid met Hem *ontvangen* we een nieuw bestaan. Dat is niet iets wat je moet zien te bereiken, maar is vrucht van wat Christus voor ons gedaan heeft.

Participatie

In de doop is de gelovige met Christus gestorven en opgestaan (Rom.6; Kol.2); met Hem ontvang je een nieuw leven. Jezus heeft ons leven geleefd, onze levensweg gevolgd, is onze dood gestorven en heeft onze ondergang gedeeld. Maar daaruit is Hij opgestaan, en met zijn opstanding heeft Hij jou als zijn volgeling meegenomen uit de ondergang en de dood vandaan naar het nieuwe leven (Kol.1,13). Nu leef je niet meer voor jezelf, maar voor Christus. Je bent met Hem verbonden. Paulus gebruikt allerlei beelden om duidelijk te maken wat het betekent om in Jezus te geloven en bij Hem te horen. Het gaat daarbij om een diepe verbondenheid met Christus. Hij benoemt dat in zijn brieven vaak met 'in Christus zijn'. Je kunt dat samenvatten met het woord 'participatie': door het geloof heb je deel aan zijn leven, dood en opstanding. Nu Hij een nieuw begin gemaakt heeft, mag jij

weinig van Christus zichtbaar wordt. Maar het is tegelijk hoopvol: God is bezig je te kneden, te vormen - om zo gelijkvormig te worden aan het beeld van zijn Zoon.

Eervol

Het lijden kan ook daarmee te maken hebben dat je als christen steeds meer tot een minderheid behoort. Dat er meewarig over gelovigen gedaan wordt: als mensen die nog niet helemaal begrijpen hoe het zit; die nog in de Middeleeuwen leven (om een paar stereotypen te noemen). Als je bij Jezus hoort, kan het zijn dat je anders bekeken wordt. Gelovigen aan wie Petrus schrijft hadden daarmee te maken. Zie dat als een eer, zegt hij tegen hen (1 Pt.3:14; 4:13-14). Leid te midden van de ongelovigen een goed leven, houdt hij hen voor (1 Pt.2:12). Lijden voor het evangelie van het kruis dient om de leven-gevende, liefdevolle dood van Christus aan het kruis uit te breiden tot degenen die de grote waarde ervan nog niet kennen. Zo kan de wereld kan iets zien van de contra-intuïtieve kracht van God die zichtbaar werd in de trouwe en liefdevolle dood van Zijn Zoon, ook al zal ze het vaak niet begrijpen.

Lusten of lasten

Het alles roept de vraag op of wij het lijden niet al te zeer uit de weg gaan. En dan niet in de bekende uitdrukking 'elk huisje kent zijn kruisje'. Daarover gaat het hier niet. Dit lijden heeft te maken met verbinding met Christus; het deel hebben aan Hem. Wanneer lijken we het meest op Jezus? Als je gelukkig bent of als je lijdt? Als je welvarend bent of tekorten ervaart? Als je kiest voor geluk of ingaat tegen je verlangens, omwille van het Koninkrijk? Anders gezegd: kiezen wij in het geloof niet vaak wel de lusten, maar niet de lasten? We hebben het over de liefde van God - en terecht: God is liefde. Maar vergeten we het lijden niet? Jezus geeft niet alleen troost en bevestiging, Hij confronteert ook en daagt je uit. Heeft Hij het ook niet gezegd: 'Ze hebben Mij vervolgd, ze zullen ook jullie vervolgen' (Joh.15:20; vgl. vs.16-17)? En: 'Wie achter Mij aan wil komen, moet zichzelf verloochenen en dagelijks zijn kruis opnemen en Mij volgen.' (Luk.9:23) Tegelijk zei Hij ook: 'Heb goede moed, Ik heb de wereld overwonnen' (Joh.16:33).

Gespreksvragen

1. Geef ruimte voor stilte en na een paar minuten, geef de mogelijkheid dat ieder kring lid kan delen wat er voor hem/haar uitsprong in de lezin-

Dat gaat verder dan *geloven* in zijn dood en opstanding; het gaat over *delen* in zijn dood en opstanding. Dit lijden is er niet *ondanks* het werk van Jezus Christus, maar juist *door* zijn werk. De Bijbel nodigt ons dus niet alleen uit om in Christus te geloven, maar ook om in Hem te zijn: te delen in zijn in het verhaal van dood en opstanding, en om Hem te belichamen in deze wereld.

Kruisvormig

Het christelijk leven is daarmee een kruisvormig leven. Christenen worden geroepen een leven te leiden dat in overeenstemming is met het voorbeeld van Jezus Christus: leven in zijn gezindheid, zijn 'mindset' (Fil.2:5). Wat was zijn gezindheid? Hij deed afstand van zijn heerlijkheid, en werd een slaaf. Hij gaf zijn macht op, en werd de minste van allen. Zo'n leven is niet het resultaat van louter menselijke inspanning of imitatie, maar van de goddelijke kracht die in gelovigen aan het werk is (Fil.2:13).

Kruisvormig leven betekent dat alle christelijke deugden en praktijken kruisvormig zijn: geloof, trouw, liefde, macht, recht, etc. worden door Paulus steeds ingekleurd volgens het verhaal van Christus' zelf-gave. De kerk is de gemeenschap van mensen die ondergedompeld zijn in Jezus en Zijn verhaal van dood en opstanding.

Je zou kunnen zeggen: wat Jezus Christus heeft gedaan in zijn persoonlijk lichaam, bereikt Hij nu in zijn gemeenschappelijk lichaam, dat wil zeggen in de gelovigen. Het is de visie dat het lijden van de kerk geen vermijdelijk noodlot is, maar wezenlijk hoort bij Gods missie in deze wereld. 'Opdat Christus in ons gestalte krijgt' (Gal.4:19).

Pottenbakker

Het is een bekend beeld: dat van de pottenbakker. Er is zelfs een prachtig kinderlied over gemaakt: zoals klei in de hand van de pottenbakker. Maar bij de profeet Jeremia is dit beeld een aanklacht tegen het volk. Ze leven niet zoals God dat van hen vraagt: zij leven zonder Hem. Toch is de straf niet het laatste woord. Door alles heen blijft het Gods verlangen om zijn volk zo te vormen, dat door hen het goede leven zichtbaar wordt. Maar dat omvormen is een proces van schuren en schaven. Het vraagt om een lange adem, om geduld en overgave.

Het lijden kan daarom ook lijden aan jezelf zijn; aan dat in je leven soms zo

daarin delen, in participeren. Het gaat dus niet om iets dat jij zelf voor elkaar moet zien te krijgen, maar wat Christus voor jou gedaan heeft. Paulus is nu Paulus-in-Christus (Gal.2,20); Paulus op zichzelf is verleden tijd. We worden dus opnieuw gedefinieerd, opnieuw geïdentificeerd door onze inlijving in Christus. Geloven is dus meer dan erop vertrouwen dat je gered wordt; het is deelnemen aan Christus.

Spanning

Nu leven we tegelijk ook nog in een zondige en gebroken wereld. En ook ons eigen leven wordt daardoor gestempeld. Soms licht er al iets op van die nieuwe werkelijkheid, maar op andere momenten merk je er weinig van. Dan kan al snel de vraag opkomen of het nog wel wat wordt met de nieuwe mens. De twijfel slaat toe.

Dan is het goed om te beseffen dat ondanks alles door het geloof verbonden bent met Jezus. En door die verbondenheid met Hem ben je een nieuw mens. Tegelijk mag je ook uitzien naar de volle openbaring daarvan. Je leeft daarmee in een spanningsvolle relatie: de spanning van 'het alreeds en het nog niet'; enerzijds ben je in Christus; en in Hem ben je een nieuw mens. Anderzijds merk je elke dag weer de gevolgen van de zonde en de verleiding. Daarom zegt Jezus: Blijf in Mij (Joh 15:5).

Je kunt dus op twee manieren naar jezelf kijken: de ene is ons oude ik, buiten Christus, verslaafd aan zijn eigen verlangens; de andere is ons nieuwe ik, in Christus, vervuld van zijn goedheid en verlangend naar wat Hij verlangt, en geleid door de Geest. God wil je leren kijken naar jezelf via Christus, levend vanuit zijn volheid.

Zonde

Die dubbelheid is er, is omdat de macht van de zonde er nog altijd is. De zonde wordt in de taal van Paulus gepersonifieerd. Het is niet zozeer iets wat je doet, maar meer een macht die regeert en controleert; die er alles aan doet om over je te heersen. Paulus spreekt over zonde als een controlerende macht. De enige oplossing is om te worden bewoond door een betere aanwezigheid, Christus. Hij overwon de macht van de zonde. Nu mag je weten: de gerechtigheid van Christus woont in mij omdat Christus in mij woont, en ik in Hem. De relatie met Hem definieert wie we zijn.

Relatie

Daarom is de overwinning een geschenk, een belofte. Het is iets wat je ontvangt. Niet iets wat je zelf voor elkaar moet zien te krijgen. Heel veel religie en godsdienst is een beweging van onder naar boven: we proberen hoger op te komen. Het christendom is een top-down godsdienst: God is in Christus afgedaald, om ons op te zoeken, en de relatie te herstellen. Wat van ons gevraagd wordt is niet om zelf ervoor te zorgen dat wij het kwaad overwinnen. Het is dat wij ons openstellen voor Christus, voor zijn Geest, om aan Hem overgeven en toevertrouwen. Het gaat om de verbondenheid met Hem: Blijf in Mij! Hij voert de strijd, en in Hem zijn wij meer dan overwinnaars (Rom.8,37). Het komt aan op een levende relatie met de Levende.

Gebed

Daarmee is het belang van het gebed aangegeven. In het gebed zijn we met God verbonden. Voor Paulus wordt wie hij is niet bepaald door wie hij in zichzelf is, maar door Christus. Ook het nieuwe leven is niet iets wat uit Paulus zelf komt, maar vloeit voort uit de aanwezigheid van Christus: zoals de ranken alleen vrucht kunnen dragen als zij aan de wijnstok zijn (Joh.15). Jezus is niet alleen degene die vergeving schenkt, maar ook degene in wie het leven van discipelschap plaatsvindt. Door de relatie met Christus wordt Paulus geen betere versie van zichzelf; hij wordt Paulus-in-Christus. Als hij terugkijkt, ziet hij op het verleden van Jezus, wat Hij gedaan heeft; en als hij vooruitkijkt, kijkt hij naar zijn toekomst. Als we niet op deze manier denken, bestaat het gevaar dat de 'ikken' die we trainen om God te dienen ons natuurlijke zelf zullen zijn (zoals Paulus deed als Farizeeër). De vraag zou niet moeten zijn: 'Wat zou Jezus doen?', maar: 'Hoe is de handelende aanwezigheid van Jezus van invloed op deze situatie terwijl zijn Geest in en door mij werkt?'

Gespreksvragen

1. Geef ruimte voor stilte en na een paar minuten geef de mogelijkheid dat ieder kring lid kan delen wat er voor hem/haar uitsprong in de lezingen en toelichting.
2. Wat betekent de doop voor jou?
3. Ervaar je het dat je 'in Christus' bent? Hoe ervaar je het, en wat betekent dat voor jou?
4. Zie jij jezelf als nieuw mens? Waarom wel, of waarom niet?

Omgaan met lijden

'zalig als je vervolgd wordt'

Preek:	22 februari 2022
Schriftlezing:	Jeremia 18:1-6 1 Petrus 4:12-16

Leukigheid

Leven met Jezus is niet kiezen voor de weg van de minste weerstand. Het is een keuze die wat van ons vraagt, en één die consequenties kan hebben. Het is kiezen voor overgave, voor dienstbaarheid, voor vergeving: dat zijn keuzes die soms tegen je gevoel ingaan. Wij leven in een cultuur waarin alles leuk moet zijn en de dingen goed moeten voelen. Jezus volgen is echter niet altijd leuk of makkelijk. De Vlaamse psychiater Dirk de Wachter wijst daar in zijn boeken op. Hij spreekt over de 'leukigheidscultuur' en het feit dat het omgaan met tegenslag steeds ingewikkelder is geworden. 'Wij leven in een ikkige tijd. Wij moeten alles alleen kunnen en vanuit onszelf succesvol en fantastisch zijn. Lijden past niet bij het idee van maakbaarheid, dus doen we maar alsof het er niet is. "Ik sta glimlachend op Facebook, maar ik voel me zo slecht, geef me een pil." Dat is kort door de bocht, maar zo komen mensen ook bij mij.' In deze cultuur leven wij; wij worden er dus ook door beïnvloed. De vraag is daarom: hoe kunnen wij, welvarende Westelingen, lijken op de lijdende Jezus?

Delen in zijn lijden

We hebben het in de kerk weinig over het lijden *met* Christus. Wel over het lijden *van* Christus. Maar dat kan al snel op afstand blijven. Je weet wel dat Hij geleden heeft (en ook waarom dat zo was), maar waar dat nu aan je eigen leven raakt is niet altijd duidelijk. Als Paulus schrijft: Ik wil delen in zijn lijden (Fil.3:10), dan begrijpen we dat niet goed. Sterker nog: we stoppen vaak al bij het eerste deel van de zin: Ik wil Christus kennen en de kracht van zijn opstanding ervaren. Dat is mooi. Dat willen we zeker. Maar dan staat er geen punt, maar een komma! In één adem gaat Paulus dan verder: ik wil delen in zijn lijden en aan Hem gelijkvormig worden in zijn dood. Dat staat ver van ons af.

op zo'n manier dat we het niet echt tot ons kunnen nemen", aldus Tim Keller. Hoe zie je Jezus communiceren? En wat zou je van Hem kunnen leren?

4. De uitdaging is om te denken zoals Jezus denkt (voordat we kunnen doen wat Jezus deed). Hoe kan jij je gedachten meer laten beïnvloeden door Jezus? En hoe kan je dat praktisch maken iedere dag?

Bidden en Danken

- Dank de Vader voor zijn grote zelfopofferende liefde
- Dank Jezus voor zijn schoonheid en heerlijkheid
- Bidt dat de Geest je helpt 'veranderd te worden in je denken', dat Hij je iedere dag wil inspireren.
- Bidt dat je meer en meer gedurende de dag momenten vindt, om even naar Jezus te kijken.

Praktijk

Laat deze week je telefoonalarm op 3 momenten van de dag afgaan. Neem dan een minuut of twee (langer mag natuurlijk) en, om even je gedachten te richten op Jezus. Suggestie:

1. Sluit je ogen en wordt stil
2. Na een korte stilte, richt je op Jezus
3. Spreek een paar korte zinnestjes uit van bijv. het 'Jezusgebed' (bijlage 1) of bidt het 'gebed van drie-eenheid' (bijlage 2)

5. 'Niet meer ik leef, maar Christus leeft in mij' (Gal.2:20). Wat betekenen deze woorden voor jou?
6. Hoe kun je in Hem blijven? Wat helpt je daarbij?
7. En wat staat die verbondenheid in de weg?

Danken & bidden

- Dank God dat je in Christus een nieuw mens mag zijn.
- Bid dat je in Christus mag blijven.
- Bid dat God je helpt methoden te vinden die jou persoonlijk helpen het contact met Christus te onderhouden op dagelijkse basis

Praktijk

- ◆ Probeer deze week iedere dag een vast moment te nemen om 'bij Christus' te zijn. Ga in een comfortabele houding zitten en beeld je in dat Jezus bij je zit. Je mag wat zeggen, maar dat hoeft niet. Let op wat voor gevoel er bij je naar boven komt, als je alleen al bij Jezus bent.
- ◆ Het kan heel behulpzaam zijn als je dit stilte moment inluidt met rustige muziek. Op [deze](#) link van de website 'leven in de kerk' vind je audiobestanden die je helpen om 4, 8, 15 of 20 minuten stil te zijn.

[www.levenindekerk.nl/oefenruimte-stil-zijn/]

Geleid door de Geest

4

de vernieuwing van ons leven

Preek: 5 december 2021

Schriftlezing: Galaten 5:13-16 | Romeinen 8:1-12

Heel veel christenen denken bij vernieuwing aan dingen als: meer aandacht besteden aan het geloof, meer tijd nemen om te bidden, Jezus beter volgen, meer naar je medemens omzien. En ze willen er ook wel voor gaan, maar in de praktijk valt het vies tegen. Maar niet getreurd: je begint opnieuw (en je mag gelukkig opnieuw beginnen), maar opnieuw loopt het op een teleurstelling uit. En zo gaat het maar door... Om moedeloos van te worden.

Maakbaarheid

Dit is voor veel gelovigen het gangbare plaatje. Maar dat is niet hoe de bijbel over vernieuwing spreekt. Dat sluit juist aan bij hoe er in onze samenleving over vernieuwing gedacht wordt: zelfverbetering. Alle nadruk ligt daarbij op zelfontplooiing: jij moet een beter mens worden. En dus ga je werken aan jezelf, aan je persoonlijkheid, aan je conditie, aan je strakke lichaam. Het wordt een project van jezelf. Je kunt daarvoor de hulp van een coach inroepen - ook iets kenmerkends van onze tijd.

Dit alles gaat uit van de gedachte dat het leven maakbaar is. Maar vroeg of laat kom je tot de ontdekking dat het leven niet maakbaar is; ook het geloofsleven niet. Het valt eerlijk gezegd vies tegen met die vernieuwing. Achter Jezus aangaan en worden als Hem? Mooi, maar ook moeilijk! Om niet te zeggen: onmogelijk.

Vernieuwing

En toch. Het is niet alleen moeilijk, maar ook mogelijk. Maar dan moeten we wel uitgaan van het Bijbelse spreken over vernieuwing. En dan is vernieuwing niet ons werk, maar Gods werk. Niet een ideaal dat wij nastreven, maar een geschenk dat je mag ontvangen in verbondenheid met Christus. Zoals de schepping helemaal Gods werk was, zo geldt dat ook voor de her-

gezegd: als wij gaan kijken naar Jezus, als we zijn heerlijkheid in ons opnemen, dan zullen we meer op Jezus gaan lijken.

We zijn vaak geneigd om te beginnen bij ons gedrag. Toch maar weer eens trouwer naar de kerk, meer Bijbellezen, minder roddelen, meer bidden. Op zich zijn dat prachtige zaken, maar ze luiden geen geestelijke verandering in. Geestelijke verandering begint in ons denken, dat wij anders gaan denken. En centraal in dat denken moet staan: de schoonheid van Jezus als bron van verandering. Als je daar mee bezig bent in je denken, dan zal dat niet zonder verandering blijven.

Op Hem gericht

De uitdaging is om steeds zgn. Jezus momentjes te hebben gedurende de dag. Momenten waar je je even op Hem richt. Door zachtjes te zeggen: Jezus wat bent U groot. Heer, U bent mijn goede Herder; Heer U bent het Licht van de wereld, beschijn mij. Maar ook in heel concrete situaties kun je je richten op Jezus. Heer, ik zie op tegen dit gesprek. Ik heb er geen zin in. Ik heb een hekel aan deze collega, (je mag natuurlijk geen hekel hebben aan iemand, maar we hebben het soms gewoon wel...). Kortom, je voelt weerstand. Neem dan even de tijd met Jezus. Ik ga met iemand spreken, ik heb er geen zin in, ik hou niet van hem. Heer Jezus, U bent liefdevol, U hebt mij onvoorwaardelijk lief. Help mij om ook die ander lief te hebben.' Dat zal je positief beïnvloeden, zodat je het gesprek liefdevol in kunt gaan.

Mediteer dus regelmatig over de namen van Jezus, Zijn karaktereigenschappen (deugden), zijn daden, zijn woorden! Zie in Hem zijn schoonheid en schitterende uitstraling. Langs deze weg zullen je gedachten gevuld worden met zijn heerlijkheid.

Gespreksvragen

1. Geef ruimte voor stilte en na een paar minuten, geef de mogelijkheid dat ieder kring lid kan delen wat er voor hem/haar uitsprong in de lezingen en toelichting.
2. Hoe zou je zelf het verschil omschrijven tussen hoe de bijbel spreekt over 'liefde' en hoe we in onze cultuur 'liefde' definiëren?
3. "Liefde zonder waarheid is enkel sentiment. Het ondersteunt en bevestigt je, maar het houdt ons in een staat van ontkenning over onze gebreken. Waarheid zonder liefde is hard, het geeft ons informatie maar

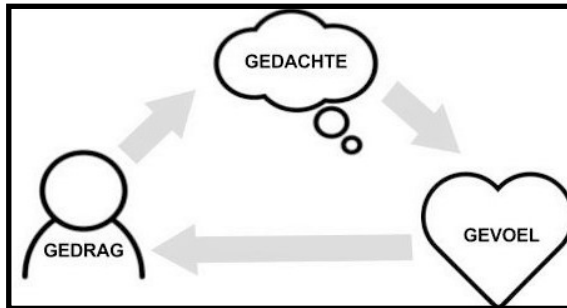
‘vrijheid, blijheid’, terwijl liefde in de bijbel heel diep kan gaan, en je ook wat kan kosten; een liefde die betrokken is op het wel en wee van de ander (denk aan de barmhartige Samaritaan).

Jezus is het ultieme voorbeeld van Gods liefde in actie

Denken dan doen

Hoe kunnen wij nu meer gaan lijken op Jezus? Hoe kunnen we in ons denken en doen, meer Jezus weerspiegelen? Ik zeg bewust ‘denken en doen’.

De moderne psychologie heeft ontdekt dat gedrag vooraf wordt gegaan door een bepaald gevoel, wat weer beïnvloed wordt door onze gedachten. Het begint bij gedachten. Hoe denk je over iets of iemand? Dat beïnvloedt vervolgens je gevoel en dat

bepaalt je gedrag. Marketing snapt dit heel goed. Het begint bij hoe mooi en goed die nieuwe iPhone wel niet is... Het beïnvloedt onze gedachte, dat roept vervolgens verlangens op (gevoel), wauw die zou ik ook wel willen hebben; en dat leidt ertoe dat je uiteindelijk het ding koopt (gedrag).

Wil je meer ‘handelen’ zoals Jezus, dan zul je meer moeten ‘denken’ zoals Jezus. De bijbel roept daar ook telkens toe op. Wordt veranderd (gedrag) door de vernieuwing van je denken (gedachten) (Rom. 12,2). Het begint dus bij anders gaan denken, meer gaan denken zoals Jezus. Dat zal invloed hebben op je handelen.

Kijken

Hoe kunnen wij nu onze gedachten meer in lijn brengen met de gedachten van God en Jezus? Dat is een belangrijke vraag. Als we daar zicht op krijgen, dan komt het met ons gedrag uiteindelijke ook wel goed. De sleutel ligt in wat we lezen in 2 Kor. 3:18. Daar zegt Paulus: ‘wij allen nu, die met onbedekt gezicht de heerlijkheid van de Heer als in een spiegel aanschouwen, worden van gedaante veranderd naar hetzelfde beeld, van heerlijkheid tot heerlijkheid, zoals dit door de Geest van de Heer bewerkt wordt.’ Anders

schepping. Zoals onze geboorte ons overkomen is, zo is ook onze wedergeboorte een geschenk van onze hemelse Vader. Geboren uit water en Geest, zegt Jezus (Joh.3,5). Wat opvalt aan Paulus’ schrijven over christelijke groei is dat het in alles gericht is op Jezus als degene in wie de christelijke identiteit van de apostel groeit.

Het nieuwe leven is helemaal het werk van de Heilige Geest (Rom.8; Gal.5). De Geest realiseert de overwinning van Christus in ons. De Geest is degene die ons in Christus opneemt. We kunnen het christelijke leven dus niet beschouwen als iets dat ‘ik’ doe, in zekere zin bijgestaan door de Geest. Het is iets dat Christus-in-mij doet, door zijn Geest.

Wetticisme

De Geest realiseert en vervult de identiteit van Christus in ons. Het is de goedheid van Christus die de onze wordt. Dit ligt achter Paulus’ afwijzing van wetticisme. Wetticisme houdt een terugkeer in naar de leegte van het leven dat niet gevuld was met de goedheid van Jezus zelf.

De manier waarop we over christelijke moraal denken is in de praktijk vaak niet echt Christus-gericht, maar ik-gericht. We kunnen praten over ‘christelijk zijn’ of over ‘vertrouwen op de Geest’, maar we beschouwen dit nog steeds als iets dat wij doen. Wanneer we, met de hulp van de Heilige Geest, gehoorzaam zijn, zijn we gewoon een betere versie van onszelf. Het christelijk geloof wordt dan moraal, waarbij je van alles moet.

Overgave

Nu Christus het volmaakte beeld van God is, is het Gods verlangen om ons te herstellen naar zijn beeld. Het is Gods bedoeling dat we de karaktertrekken van Jezus (meer) gaan krijgen. Daarvoor woont en werkt Hij met zijn Geest in ons. De Geest brengt die relatie met Christus tot stand. Om die reden spreekt de Bijbel vaak over ‘de Geest van Christus’. Het werk van de Geest is erop gericht dat wij ‘in Christus’ zullen zijn.

De Geest werkt het nieuwe leven in ons uit. Daarom klinkt regelmatig de oproep: Laat je leiden door de Geest. Dan zal God jou, sterfelijk mens, levend maken door zijn Geest (vgl. Rom.8,11). Van onze kant vraagt het om openheid, overgave; je aan Hem toevertrouwen. Het is de weg tussen passivisme en het zelf willen doen in: het is verwachtingsvol zien op God, je telkens weer richten op Hem. Je leven elke dag laten in zijn hand leggen, en je laten vernieuwen. Als je je dagelijks openstelt voor God, tijd met Hem be-

steedt, dan zal Hij je van tijd tot tijd uitnodigen om uit je comfortzone te stappen en te doen wat Jezus deed. Tijd vrij te maken voor die eenzame buurvrouw, geld weg te geven in plaats van die nieuwe broek te kopen... en als je op die uitnodiging ingaat zul je zelf ook de zegen ervaren van je laten leiden door de Geest. Een groot misverstand is dat God alles van je wil en dat je van Hem van alles moet. De God van de gelijkenis van de verloren zoon, laat zijn kinderen vrij. Hij kent ze en doorgrondt ze volledig, Hij nodigt jou uit om met Hem te leven en – in de gelijkenis – kijkt daar letterlijk elke dag naar uit.

Strijd

Dat is geen rustig, kabbelend bestaan. Door de Geest komt er strijd in je leven. Want het oude bestaan geeft zich niet zomaar gewonnen. Het voelt als een oude jas, die heel lekker zit. In Galaten 5 spreekt Paulus daar nadrukkelijk over. Het een botst op het ander: wat wij uit onszelf willen is niet wat de Geest wil. Onze wil moet daarom telkens omgebogen worden. Het kan soms voelen als frustrerend: telkens weer steekt het oude leven de kop op. Juist dan is het belangrijk te beseffen dat je niet terugvalt op jezelf, maar op Christus. Je wordt opgeroepen om te zijn wie je in Jezus al bent. Daarbij is de vernieuwende kracht van de Geest een onuitputtelijke motivatie. Hij neemt je mee naar de toekomst, want de vernieuwing is nog niet voltooid.

Voorschot

De Geest laat je dus niet alleen zien op Jezus, Hij laat je ook zien op wat nog komt: de volle openbaring van Gods Koninkrijk. Daarom kijken we ook vooruit, en zijn we hoopvol. De Geest is iemand die een dubbele beweging maakt: niet alleen is Hij de stuwende kracht die deze wereld verder helpt op weg naar de voltooiing, Hij is ook degene die de omgekeerde beweging maakt. Paulus omschrijft de Geest als 'eersteling' en 'onderpand' of 'voorschot'. Daarmee komt door de Geest iets van de toekomst nu al in het hier en nu; als een 'appetizer'. De Geest doet je ook uitzien naar het volmaakte (Rom.8) en je leven daarop met vertrouwen richten.

Ook hier geldt de spanning tussen reeds en nog niet, die ook in het vorige hoofdstuk ter sprake kwam. Doordat de Geest voorschot genoemd wordt, en er hier en nu al iets van Gods heerlijkheid zichtbaar wordt, betekent dit dat het 'reeds' en het 'nog niet' elkaar niet in evenwicht houden. Het beslissende is reeds geschied en de verwachting van wat nog niet geschied is, is

Waarheid

Gods liefde is het best te omschrijven als een diepe, zelfopofferende liefde, van iemand die het beste met je voorheeft. Iemand die uit liefde ook bereid is om je de waarheid te vertellen. Iedere leidinggevende of manager krijgt er wel mee te maken. Die medewerker die op zich goed functioneert, maar hier en daar soms toch een behoorlijke steek laat vallen, wat nadelige gevolgen heeft voor andere medewerkers of het bedrijf. Hoe ga je daarmee om? Hoe vertel je de waarheid met liefde? Dat is soms nog best lastig en soms kies je er wellicht voor om maar niets te zeggen.

Samaritaanse vrouw

Jezus had de bijzondere vaardigheid om mensen met liefde te benaderen zonder dat hij pijnlijke zaken uit de weg ging. Het verhaal van de Samaritaanse vrouw in Joh. 4 is daar een uitstekend voorbeeld van. Hij benadert haar met open vizier, geen vooroordeel. Tegen de gewoonte in vraagt Hij, een jood, deze Samaritaanse vrouw om water. Hij is uitnodigend: 'als je weet wat God je wilt geven...'. Hij kent haar leven en doorgrondt haar situatie, het feit dat ze al verschillende mannen in haar leven gehad heeft etc., maar spreekt geen oordeel uit. Hij houdt het bij de feiten. Nadat haar privé situatie is blootgelegd, stelt de vrouw een vraag over het dienen van God. Jezus gaat daarin mee, Hij luistert naar haar vragen en geeft haar het antwoord op haar vraag. Hij openbaart zich als de Messias aan haar en zij komt tot geloof. Het lijkt Jezus in deze situatie meer te gaan om de waarheid met een hoofdletter, de waarheid van een relatie met de Redder van de wereld, dan de waarheid met een kleine letter, haar eigen leven, al laat Hij het niet onbenoemd. Hoe vaak hebben wij niet een oordeel klaar over mensen en vormt dat oordeel dat we in onze gedachte gevormd hebben een obstakel om een relatie aan te gaan waar er kansen zijn om de diepere, de geloofswaarheid ter sprake te brengen.... Zoals Jezus.

Vrijheid-blijheid

Het begrip 'liefde' in onze cultuur heeft veel overeenkomsten met wat hierboven geschreven staat. Goed doen voor je naaste, andere mensen niet veroordelen, andere mensen vrijlaten. Maar het heeft iets veel vrijblijvers. Zijn we bereid onszelf dingen te ontzeggen uit liefde voor anderen? Durven we anderen aan te spreken op gedrag dat destructief is, of hebben we meer een houding 'dat moet ieder toch zelf weten'. Bij ons is liefde nog wel eens

Waarom? Ik denk omdat we diep down weten dat hoe Hij leefde, hoe Hij met mensen omging, zijn geduld, zijn bewogenheid met iedereen die op zijn pad kwam, zijn moed om hypocrisie aan de kaak te stellen. Zijn het niet allemaal karaktereigenschappen die we ook graag zouden willen bezitten?

Laat ik een paar scherpe voorbeelden noemen:

- Zijn acceptatie van de Samaritaanse vrouw (Joh 4) – niet veroordelend maar haar de juiste weg wijzend;
- Zijn ontferming over de zieken – en ieder die tot Hem kwam genas Hij
- Zijn liefde voor de kinderen – laat de kinderen tot mij komen
- Zijn invoelingsvermogen toen Lazarus gestorven was – Jezus weende
- Zijn moed om de kooplui het tempelplein af te gooien – dit is een huis van mijn Vader voor gebed en aanbidding, geen marktplaats!

En zo kunnen we nog wel even doorgaan. De evangeliën staan er vol van.

Liefde

En wat is nu de kern van al die handelingen van Jezus? Wat is de rode draad die door allemaal gaat? Geen verassing wellicht, het is liefde. Liefde voor de mensen en liefde voor God. Dus als we meer willen worden als Jezus, dan zal als ons doen en laten gemotiveerd moeten zijn door liefde, door Gods liefde wel te verstaan. Johannes roept in zijn 1^e brief herhaaldelijk en nadrukkelijk op tot liefde: Geliefde broeders en zusters, laten wij elkaar liefhebben, want de liefde komt uit God voort. Ieder die liefheeft is uit God geboren en kent God (1 Joh.4,7); Geliefde broeders en zusters, als God ons zo heeft liefgehad, moeten ook wij elkaar liefhebben (1 Joh.4,11). Die liefde komt bij God vandaan, en wil in ons werkelijkheid worden: Wij hebben Gods liefde, die in ons is, leren kennen en vertrouwen daarop. God is liefde. Wie in de liefde blijft, blijft in God, en God blijft in hem (1 Joh.4,16). Die liefde werkt ook levens veranderend: Zo is de liefde bij ons werkelijkheid geworden, en daardoor kunnen we op de dag van het oordeel vol vertrouwen zijn, want hoewel wij nog in deze wereld zijn, zijn we als Jezus (1 Joh.4,17). Deze liefde werkt ook door naar anderen: We hebben dan ook dit gebod van Hem gekregen: wie God liefheeft, moet ook de ander liefhebben (1 Joh.4,21; vgl. Joh.13,34-35). Dus als we vol zijn van Gods liefde dan 'zijn we net zoals Jezus in deze wereld'. Hoe zou je Gods liefde kunnen omschrijven? En stemt dat met de definitie van liefde in onze tijd, zoals de huidige cultuur het verwoordt?

gefundeerd in wat reeds geschied is. Daarom valt daar het zwaarste accent op. Het einde is meer dan het begin. God maakt alles nieuw, niet alleen mensen, maar heel zijn schepping.

Hoop

De kerk is niet alleen een gemeenschap die door God is gered van de straf, niet alleen een gemeenschap die God nu aanbidt en dient, en niet alleen een gemeenschap die wordt gekenmerkt door een gelijkenis met Jezus Christus. De gemeenschap belichaamt het leven en de goedheid van Jezus zelf, zoals deze wordt gevormd door de aanwezigheid van de Geest. Hij bewoont de goedheid van Jezus, net zoals zijn goedheid hem bewoont. Daarom is de kerk een plek van hoop: het is de voorbode van de nieuwe wereld die God tot stand brengt.

Je kunt je soms afvragen wat het er allemaal toe doet, wat wij doen? Er zijn zoveel plekken op deze wereld die snakken naar vernieuwing. Als ik dit schrijf is het één grote chaos in Afghanistan en op Haïti. En wat te denken van de klimaatcrisis: overstromingen op tal van plekken, met talloze slachtoffers. En al die vluchtelingen. Het houdt maar niet op. Wat kun je doen? Is wat je doet geen druppel op een gloeiende plaat? Juist dan is het belangrijk om voor ogen te houden dat God werkt aan vernieuwing. Wat je doet is daarom geen druppel op een gloeiende plaat, maar een teken van hoop, een teken dat heen wijst naar Gods nieuwe wereld.

Gespreksvragen

1. Geef ruimte voor stilte en na een paar minuten, geef de mogelijkheid dat ieder kring lid kan delen wat er voor hem/haar uitsprong in de lezingen en toelichting.
2. Ervaar jij de spanning tussen het oude en nieuwe leven in je eigen bestaan? Hoe ga je daarmee om? Wat helpt je daarbij?
3. De Geest wil ons vernieuwen zodat we meer op het karakter van Jezus gaan lijken. Als je terugkijkt zie kun jij bij jezelf groei zien in wijsheid, geduld, zachtmoedigheid, ontferming?
4. Sommige christenen ervaren dat ze 'zoveel moeten' van God, het geloof, de kerk. Het is wellicht behulpzamer om te spreken over 'uitnodigingen' die God doet. Jezus dwingt niet de discipelen hem te volgen, maar nodigt ze uit. Bespreek met elkaar het verschil.
5. De Geest doet je uitzien naar Gods Koninkrijk. Ervaar jij dat ook zo?

6. C.S. Lewis zegt ergens: De kerk bestaat voor niets anders dan mensen naar Christus te leiden en kleine 'Christussen' van ze te maken. Als ze dat niet doet, dan zijn alle kathedralen, predikanten, zendingsactiviteiten en preken, zelfs de bijbel zelf tijdsverspilling. God is mens geworden voor geen andere reden. Bespreek met elkaar of wij als kerk vormgeven aan wat Lewis zegt over de kerk? Wat zou er beter kunnen?

Bidden & danken

- Dank God voor de Heilige Geest die bezig is ons leven te vernieuwen.
- Bidt dat de kerk zijn roeping om mensen toe te rusten Jezus zichtbaar te maken in hun leven niet uit het oog verliest.
- Wees stil, stel je open voor de Heilige Geest en vraag Hem waar de uitnodiging voor jou ligt? Meer geduld, meer compassie, meer geduld, meer liefde?

Praktijk

- ◆ Gods geest woont in Gods kinderen. Probeer deze week bewust te luisteren naar de innerlijke stem van de Geest. Hoe? Neem een moment van rust en afzondering. Wordt stil en stel je open voor de Heilige Geest. Dank God voor zijn aanwezigheid in jouw leven en voor dit moment van 'contact'. Wees stil. Misschien krijg je een ingeving iemand te bellen. Misschien krijg je een indruk in een gesprek dat je iets niet zo positiefs over een ander zegt (zonder dat hij of zij erbij is). Misschien wijst Hij je op de schoonheid van Gods schepping. Doe er wat mee.

Maar de Here was niet in de wind. Na deze wind kwam er een aardbeving, maar de Here was ook niet in de aardbeving. Op de aardbeving vlgde een vuur, maar de Here was ook niet in het vuur. En na het vuur kwam het suizen van een zachte stilte.

En het gebeurde dat toen Elia dat hoorde, dat zijn aangezicht met zijn mantel omwikkelde, naar buiten ging en in de ingang van de grot bleef staan. En zie, een stem kwam tot hem, die zei:

*Wat doet u hier Elia?
(1 Kon. 19:11-13)*

Leven en worden als Jezus

5

dagelijks leven in Zijn aanwezigheid

Preek:	16 januari 2022
Schriftlezing:	2 Korinthe 3:1-18 1 Johannes 4:7-17

Wie van de 3

De ouderen onder ons kunnen dit TV spel programma vast nog wel: 'Wie van de 3'. Jarenlang gepresenteerd door Dick Passchier. Een jongvolwassene werd geïnterviewd en mensen mochten ook bepaalde vragen stellen aan 3 ouderen, waarvan een dan de vader c.q. moeder was. Je had een paar versies, Zo vader zo zoon, zo moeder zo dochter enzovoort. Het doel was om te achterhalen wie de echte ouder was van de jongvolwassenen. Met wie vond je de meeste overeenkomsten qua persoonlijkheid, interesses, uiterlijk etc. Jarenlang was het een populair programma op TV.

Op wie lijk jij?

Het is een mooie illustratie voor het thema van vandaag. Op wie lijk jij het meest? Op je vader, je moeder, je opa, of op Jezus? Ja, leven en worden als Jezus, willen we dat stiekem niet allemaal? Wonderen kunnen doen, mensen kunnen genezen, mensen helpen en bemoedigen, demonen uitdrijven, ongehinderd brood uitdelen. Dat zijn wellicht de dingen die bij je opkomen. Er is ook een andere kant die we in de bijbel ook lezen: geen plek hebben om te rusten, mensenmassa's die alles van je willen, vrienden die je niet begrijpen als je tegen ze praat en die – als je ze het hard nodig hebt – je in de steek laten, onrechtvaardig veroordeeld worden.

Toch, als je een multiple choice vraag zou stellen: wie wil je het liefst zijn: President Biden, Beyoncé, Lionel Messi of Jezus van Nazareth, denk ik dat de meeste mensen zullen kiezen van Jezus van Nazareth.

Zoals Jezus